

BASTA

Egenskapskriterier - BASTA

UTGÅVA 2022:A1

GILTIGT FRÅN 2022-01-01

Inledning

OM BASTA

BASTA-systemets syfte är att fasa ut ämnen med farliga egenskaper ur bygg- och anläggningsprodukter. Med produkter avses i BASTA både varor och kemiska produkter. Kärnan i BASTA-systemet är transparenta och vetenskapligt grundande kriterier. Kvaliteten säkerställs genom uppföljande revisioner. För att uppnå en jämförbar och relevant kravnivå är BASTAs kriterier baserade på den europeiska kemikalielagstiftningen REACH och CLP¹). BASTA-systemet är grundat på lagstiftningen i den mån att BASTAs kriteriegränser följer angivna klassificeringsgränser. BASTA-systemet går dock längre än lagstiftningen: där lagstiftningen anger gräns för klassificering, anger BASTA-systemet gräns för acceptabelt innehåll. Där lagstiftningen endast omfattar kemiska produkter, omfattar BASTA-systemet både kemiska produkter och varor.

BASTA-KRITERIET

I tabell 1 beskrivs de ämnesegenskaper som omfattas av BASTA-kriteriet. Produkter som registreras i BASTA-registret får inte innehålla ämnen med de egenskaper som listas i tabellen, i halter som är lika med eller överstiger angivna haltgränser. När en specifik haltgräns anges för ett ämne för någon egenskap⁴) gäller den istället för den som anges i tabell 1, tredje kolumnen. Samtliga ämnen som är upptagna i den s.k. kandidatförteckningen⁷) till REACH omfattas av kriterierna. I tabellen finns ett antal fotnoter som förtydligar eller beskriver hur kriterierna ska tolkas och användas. Sist i dokumentet finns även en förteckning över de faroangivelser som används.

Utöver begränsning av innehåll av ämnen med specifika egenskaper har BASTA även informationskrav. I tabell 2 beskrivs de informationskrav som gäller för produkter som registreras i BASTA-registret.

BASTA har krav på att registrerade företag tillåter revision av de bedömningar som ligger till grund för registreringen av produkter, samt att företagen har arbetssätt, kunskap och dokumentation som möjliggör att kriterierna följs över tiden. Dessa krav framgår av det avtal som sluts mellan företagen och BASTA. Bastas kriterier utvecklas kontinuerligt. Kriterieändringar som innebär skärpning av kriterierna aviseras minst 6 månader före implementering.

BERÄKNINGSGRUNDER

Ingående ämnens halter beräknas utifrån produkten så som den levereras till byggarbetsplats eller motsvarande. Kemikalier som har använts vid tillverkningen men som inte finns kvar i den levererade produkten ska inte beaktas. Fullständigt innehåll av samtliga ämnen som ingår i en produkt eller delkomponent med en generell halt $\geq 0,1$ % omfattas. Observera att för vissa ämnen krävs redovisning till lägre haltgränser. Detta gäller ämnen som har lägre haltgränser i Bastas kriterier, ämnen som sammanräknas samt ämnen med specifika lägre koncentrationsgränser för klassificering enligt CLP. Observera att dessa haltgränser gäller såväl avsiktligt tillsatta ämnen, reaktionsprodukter och eventuella föroreningar.

Om flera ämnen har liknande egenskaper ska deras halter räknas samman om det står "ja" i fjärde kolumnen i tabell 1, för att få fram det totala bidraget i bedömningen för den aktuella faran. Mer information om hur sammanräkningen görs finns i fotnot 12.

I de fall klassificeringen för en kemisk produkt som är en blandning²) skiljer sig från de ingående ämnens enskilda klassificering gäller blandningens klassificering.

För sammansatta varor³) som består av flera komponenter ska underlaget för bedömningen baseras på koncentrationen av ämnet i den enskilda komponent som innehåller ämnet, dvs bedömningen ska inte baseras på halten i den sammansatta varan. Det är den ingående halten i varje komponent som ska utvärderas mot BASTA-kriteriet. Se definitionen av vara i **artikel 33 i Reach-förordningen**¹).

Tabell 1. Egenskapskriterier i BASTA-registret

Produkter som registreras i BASTA-registret får inte innehålla ämnen med de egenskaper som listas i tabellen, i halter som är lika med eller överstiger angivna haltgränser. I vissa fall ska specifika haltgränser beaktas⁴⁾.

Ämnesegenskaper	Definition	Haltgräns (vikts-%) (om ämnesspecifik gräns inte är angiven) ⁴⁾	Sammanräkning ¹²⁾
1. Cancerframkallande	a) Ämnen som uppfyller kriterierna för Cancerogenitet, kategori 1A eller 1B (H350) ⁴⁾	0,1 %	—
	b) Ämnen som uppfyller kriterierna för Cancerogenitet, i kategori 2 (H351) ⁴⁾	1 %	—
2. Mutagena	a) Ämnen som uppfyller kriterierna för Mutagenitet i könsceller, kategori 1A eller 1B (H340) ⁴⁾	0,1 %	—
	b) Ämnen som uppfyller kriterierna för Mutagenitet i könsceller, kategori 2 (H341) ⁴⁾	1 %	—
3. Reproduktionstoxiska	a) Ämnen som uppfyller kriterierna för Reproduktionstoxicitet, kategori 1A eller 1B (H360) ⁴⁾	0,3%	—
	b) Ämnen som uppfyller kriterierna för Reproduktionstoxicitet, kategori 2 (H361) ⁴⁾	3 %	—
4. Spädbarnsskador	Ämnen som uppfyller faroklassen Reproduktionstoxicitet, kategori Effekter på eller via amning (H362) ⁴⁾	0,3%	—
5. Hormonstörande	Ämnen som bedöms som hormonstörande i enlighet med EUs definition för hormonstörande ämnen ¹⁴⁾ . Se aktuella ämnen som omfattas i "Substance-list-Basta" på www.bastaonline.se/ dokument och Bastas handledning avseende begränsning av hormonstörande ämnen ¹⁵⁾ .	0,1 %	—
6. Persistenta, bioackumulerbara och toxiska organiska ämnen (PBT)	Ämnen med 1) Halveringstid > 60 d i havsvatten eller > 40 d i söt- eller brackvatten eller > 180 d i havssediment eller > 120 d söt- eller brackvattensediment eller > 120 d i jord samt 2) BCF > 2000 l/kg (våtvikt) samt 3) Toxicitet NOEC eller EC10 <0,01 mg/l eller CMR - Cancerframkallande 1A,1B (H350). Mutagena 1A, 1B (H340). Reproduktionstoxiska 1A, 1B, 2 (H360 och H361) eller klassificerat H372 eller H373	0,1 %	—
7. Mycket persistenta och mycket bioackumulerbara organiska ämnen (vPvB)	Ämnen med 1) Halveringstid > 60 d i havs-, söt- eller brackvatten eller > 180 d i havs-, söt- eller brackvattensediment eller >180 d i jord samt 2) BCF > 5000 l/kg (våtvikt)	0,1 %	—
8. Bly (Pb)	Bly eller blyföreningar	0,1 %	Ja ¹²⁾

Ämnesegenskaper	Definition	Haltgräns (vikts-%) (om ämnesspecifik gräns inte är angiven) ⁴⁾	Sammanräkning ¹²⁾
9. Kvicksilver (Hg)	Kvicksilver eller kvicksilverföreningar	Förbud ⁸⁾	Ja ¹²⁾
10. Kadmium (Cd)	Kadmium eller kadmiumföreningar	0,01 %	Ja ¹²⁾
11. Farligt för ozonskiktet	a) Ämnen som uppfyller kriterierna för faroklassen Farligt för ozonskiktet (EUH 059, H420) samt alla ämnen som är listade i bilagan till förordningen (EG) nr 1005/2009 ⁹⁾	0,1 %	—
	b) Syntetiskt framställda fluorerade gaser (f-gaser) som är potenta växthusgaser och bidrar till global uppvärmning. Omfattar fluorkolväten (HFC), perfluorkarboner (PFC) och svavelhexafluorid, (SF6), se ämnen listade i bilaga I till förordningen (EU) nr 517/2014 ⁹⁾	0,1 %	—
12. Allergi-framkallande	a) Ämnen som uppfyller kriterierna för faroklassen Luftvägssensibiliserande kategori 1A (H334) ⁴⁾	0,1 %	—
	b) Ämnen som uppfyller kriterierna för faroklassen Luftvägssensibiliserande kategori 1 och 1B (H334) ⁴⁾	0,2 % gaser 1 % fast fas/ vätskefas	—
	c) Ämnen som uppfyller kriterierna för faroklassen Hudsensibiliserande kategori 1 A (H317) ⁴⁾	0,1 %	—
	d) Ämnen som uppfyller kriterierna för faroklassen Hudsensibiliserande kategori 1 och 1B (H317)	1 %	—
13. Akut toxicitet	Ämnen som uppfyller kriterierna för faroklassen Akuttoxiskt i kategori 1, 2 eller 3	De ATE-värden som minst skulle ge blandningen klassning Akuttoxisk, Kategori 3 ⁴⁾	Ja, och den ska utföras för varje relevant exponeringsväg
- Oral	(H300, H301)	ATE ≤ 300	
- Dermal	(H310, H311)	ATE ≤ 1000	
- Inhalation	(H330 eller H331)	För gaser ATE ≤ 2500 För ångor ATE ≤ 10 För damm/ dimma ATE ≤ 1,0	
14. Toxicitet vid enstaka exponering	a) Ämnen som uppfyller kriterierna för faroklassen Specifikt organtoxiskt vid enstaka exponering (STOT-SE) i kategori 1 (H370) ⁴⁾	1 %	—
	b) Ämnen som uppfyller kriterierna för faroklassen Specifikt organtoxiskt vid enstaka exponering (STOT-SE) i kategori 2 (H371) ⁴⁾	10%	—
	c) Kemiska produkter som uppfyller kriterierna för klassning som Aspirationstoxiska i kategori 1 (H304) ⁵⁾	Avser produktens klassificering ⁵⁾	—
15. Toxicitet vid upprepad exponering	a) Ämnen som uppfyller kriterierna för faroklassen Specifikt organtoxiskt vid upprepad exponering (STOT-RE) i kategori 1 (H372) ⁴⁾	1 %	—
	b) Ämnen som uppfyller kriterierna för faroklassen Specifikt organtoxiskt vid upprepad exponering (STOT-RE) i kategori 2 (H373) ⁴⁾	10%	—

Ämnesegenskaper	Definition	Haltgräns (vikts-%) (om ämnesspecifik gräns inte är angiven) ⁴⁾	Sammanräkning ¹²⁾
16. Flyktiga organiska ämnen	<p>Ämnen som har en begynnelsekokpunkt < 250 °C mätt vid ett standardtryck av 101,3 kPa, och som uppfyller kriterierna för någon av farobeteckningarna</p> <p>Dödligt, Giftigt eller Skadligt vid inandning (H330, H331, H332) Kan göra att man blir dåsig eller omtöcknad (H336) Kan orsaka organskador (H371) Kan orsaka organskador genom lång eller upprepad exponering (H373)</p>	10 % ¹⁰⁾	Ja
17. Miljöfarligt	a) Ämnen som uppfyller kriterierna för faroklassen Farligt för vattenmiljön, kategori akut 1 (H400) ⁴⁾	25 % om M = 1 ¹¹⁾	Ja
	b) Ämnen som uppfyller faroklassen Farligt för vattenmiljön, kategori kronisk 1 och 2, (H410) och (H411) ⁴⁾	2,5 % for H410-ämnen M=1 ¹¹⁾ 25 % för H411-ämnen ¹¹⁾	Ja
	c) Ämnen som uppfyller kriterierna för faroklassen Farlig för vattenmiljön, Kategori kronisk 4 (H413) ⁴⁾ . Sammanräkning görs för blandningar som inte uppfyller kriterier för kronisk 1, 2 eller 3. Sammanräkningen inkluderar ämnen klassificerade kroniskt 1 (H410), kroniskt 2 (H411), kroniskt 3 (H412), kroniskt 4 (H413).	25 % ¹¹⁾	Ja

Tabell 2. Informationskrav i BASTA-registret.

Se aktuella ämnen som omfattas av informationskravet I-IV, "Substance-list-Basta" på www.bastaonline.se/dokument. För informationskrav V, se www.kemi.se/prioguiden/start.

Informationskrav	Definition	Informationsgräns (vikts-%)
I. Ämnen på Kandidatförteckningen⁷⁾: ämnen som inger mycket stora betänkligheter (SVHC)	Kemisk beteckning, CAS-nummer och halt skall anges för ämnen som återfinns på Kandidatförteckningen och som har en harmoniserad klassificeringsgräns > 0,1%. Ämnet registreras under "Informationskrav kemiska ämnen" i systemets artikelregistrering.	0,1 % ¹³⁾
II. Informationskrav kopplat till undantag från kriteriet 5 - Hormonstörande ämnen¹⁶⁾	Kemisk beteckning, CAS-nummer och halt skall anges för ämnen som omfattas av informationskravet i steg C. Ämnet registreras under "Informationskrav kemiska ämnen" i systemets artikelregistrering. Se aktuella ämnen som omfattas av informationskravet på https://www.bastaonline.se/sa-fungerar-det/hormonstorande-amnen/ .	0,1 % ¹⁷⁾
III. Ämnen upptagna i EDS-databasen⁶⁾ som urval för misstänkt hormonstörande ämnen.	Kemisk beteckning, CAS-nummer och halt skall anges för ämnen som får helhetsbedömningen Cat 1 eller Cat 2 i EU:s EDS Databas ⁶⁾ . Ämnet registreras under "Informationskrav kemiska ämnen" i systemets artikelregistrering.	0,1 %
IV. Potentiellt persistenta, bioackumulerbara och toxiska organiska ämnen (PBT), och potentiellt väldigt persistenta och väldigt bioackumulerande (vPvB)	Kemisk beteckning, CAS-nummer och halt skall anges för ämnen som är upptagna på CoRAP ¹⁷⁾ och som ska utvärderas eller som utvärderats som potentiellt persistenta, bioackumulerbara och toxiska organiska ämnen (PBT), och potentiellt väldigt persistenta och väldigt bioackumulerande (vPvB). Ämnet registreras under "Informationskrav kemiska ämnen" i systemets artikelregistrering.	0,1%
V. Särskilt persistenta ämnen – högfluorerade ämnen - PFAS.	Kemisk beteckning, CAS-nummer och halt skall anges för ingående högfluorerade ämnen (PFAS). De PFAS som i sin molekyl innehåller ett eller flera fragment bestående av en perfluorerad kolkedja som har en kedjelängd med minst två kolatomer (C2) med bindning till valfria atomer eller grupper av atomer ska redovisas. Denna avgränsning följer Kemikalieinspektionens regler om anmälningsplikt av PFAS till produktregistret, se KIFS 2018:4. Se även Kemikalieinspektionens PRIO-guide med sökbar databas för ämnen som omfattas av informationskravet för PFAS, https://www.kemi.se/prioguiden/start . Ämnet registreras under "Informationskrav kemiska ämnen" i systemets artikelregistrering.	0,1 %

NOTER

- 1) CLP, Förordningen (EG) nr 1272/2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:02008R1272-20210510&from=sv>

REACH, Förordningen (EG) nr 1907/2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/sv/TXT/PDF/?uri=CELEX:02006R1907-20210101>

- 2) Ämne: grundämne eller förening av grundämnena i naturlig eller tillverkad form, inklusive de eventuella tillsatser som är nödvändiga för att bevara dess stabilitet och sådana föroreningar som härrör från tillverkningsprocessen, men exklusive eventuella lösningsmedel som kan avskiljas utan att det påverkar ämnets stabilitet eller ändrar dess sammansättning.
Blandning: blandning eller lösning som består av två eller flera ämnen.

- 3) För mer information om vad som är en vara, alternativt sammansatt vara se KEMIs hemsida om Reach och varor: <https://www.kemi.se/lagar-och-regler/reach-forordningen/reach-och-varor>

Ytterligare information finns i Echas kortfattade vägledning "Krav för ämnen i varor" https://echa.europa.eu/documents/10162/23036412/nutshell_guidance_articles2_sv.pdf/16e1cf2a-de07-488b-9bc3-5445ce53e967

samt i Echas "Vägledning om krav för ämnen i varor": https://echa.europa.eu/documents/10162/23036412/articles_sv.pdf/a4c1ece3-83e2-3d16-0584-5b74a26d97ae

För att avgöra om varan uppfyller BASTA-kriteriet behöver halten av ingående ämnen i varan stämmas av mot kriteriegränserna. För sammansatta varor som består av flera delar, ska underlaget för avstämningen baseras på vikten av den enskilda del som innehåller ämnet, inte den totala vikten av den sammansatta varan. Halten, som jämförs med den i BASTA-kriteriets angivna haltgräns, ska beräknas på varje del av en sammansatt vara som i sig uppfyller definitionen av vara i artikel 3.3 i REACH-förordningen¹⁾:

Vara: En vara är ett föremål som under produktionen får en särskild form, yta eller design, vilken i större utsträckning än dess kemiska sammansättning bestämmer dess funktion. Efter att ett objekt under produktionsprocessen har blivit en egen vara, kommer det att förbli en vara till dess att det slutligen blir avfall efter färdig användning ("en gång vara, alltid vara").

- 4) För information om H-fraser, haltgränser och specifika klassificeringsgränser: se ECHAs klassificeringsdatabas "C&L Inventory", <https://echa.europa.eu/sv/information-on-chemicals/cl-inventory-database>. I de fall det finns specifika klassificeringsgränser för ingående ämnen, högre eller lägre än de haltgränser som anges under respektive kriterium, så gäller dessa. Detta gäller både ämnen med harmoniserad klassificering och icke-harmoniserade (egenklassificering).

För PAHer i plast eller gummidelar där exponering kan ske via hud eller mun får PAHer inte ingå i halter över de gränser som anges i Reach EG 1907/2006 Bilaga XVII, post 50. Granulat eller täckmaterial som används som fyllnadsmaterial i konstgräsplaner eller i lös form på lekplatser eller i idrottsrelaterade tillämpningar får inte registreras om de innehåller mer än 20 mg/kg (0,002 viktprocent) av summan av alla förtecknade polycykliska aromatiska kolväten.

- 5) Kriteriet är inte något ämneskriterium utan gäller kemiska produkter som är klassificerade H304.
6) Ett utdrag av EDS-databasen i sin helhet återfinns på www.bastaonline.se/dokument
7) Ämnen upptagna på kandidatförteckningen: <https://www.echa.europa.eu/sv/candidate-list-table> Dessa ämnen har identifierats som SVHC-ämnen, dvs ämnen som inger mycket stora betänkligheter och har någon av följande farliga egenskaper:

- Ämnen som uppfyller kriterierna för att kunna klassificeras som cancerframkallande, mutagena eller reproduktionstoxiska ämnen (CMR-ämnen) enligt kategori 1A eller 1B i enlighet med CLP-förordningen
- Långlivade, bioackumulerande och toxiska ämnen (PBT-ämnen) eller mycket långlivade och mycket bioackumulerande ämnen (vPvB-ämnen) i enlighet med bilaga XIII till Reach.
- Ämnen, från fall till fall, som orsakar lika stora betänkligheter som CMR-ämnen eller PBT-/vPvB-ämnen

8) Enligt kriterium 9 råder förbud på kvicksilver. Förbudet gäller produkter där kvicksilver har använts eller tillsatts. **Låga halter av kvicksilver som inte tillsatts avsiktligt i något led faller därmed utanför förbudet, men sådana spår/förorening av kvicksilver får inte överstiga 2,5 mg/kg. Avvikelse överstigande 2,5 mg/kg är tillåtet i de fall det härrör från naturlig förekomst i kol, malm eller malmkoncentrat.**

9) Farligt för ozonskiktet, kriterium 11a: Enligt "Guidance on the Application of the CLP Criteria" definieras ett ämne som ozonnedbrytande om ODP (Ozon Depletion Potential) är lika med eller större än 0,005. Kända sådana ämnen finns listade i **Bilaga I** till Förordning (EG) nr 1005/2009. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:02009R1005-20170419&qid=1622549998711&from=SV>

Växthusgaser, kriterium 11b: Se listade ämnen i bilaga I i förordningen (EU) nr 517/2014⁹⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:02014R0517-20140609&from=EN>. Se även Kemikalieinspektionens PRIO-kriterier med sökbar databas för ämnen som omfattas av kriteriet för växthusgaser: <https://www.kemi.se/prioguiden/start>

10) Begynnelsekoefficienten är satt utifrån direktiv **2004/42/EG**. Haltgränsen har satts utifrån branschöverenskommelser för färg, lack och lim. I de fall det finns lägre haltgränser angivna i **KIFS 2008:2** eller **2004/42/EG** med aktuella ändringar för färger och lacker så gäller dessa.

11) Om inga ingående miljöfarliga ämnen har specifikt lägre haltgränser angivna i Förordning (EG) nr **1272/2008 (CLP)** (klassificeringar och M-faktorer kan även hittas i Echas databas, se fotnot 4), gäller följande:

Kriterium 17a: Om alla ingående miljöfarliga ämnen endast är klassificerade H400, och alla har M = 1, så kan deras halter summeras, och gränsvärdet är då 25 %.

Kriterium 17b: Om alla ingående ämnen under detta kriterium endast är klassificerade H410 och alla har M=1, så kan deras halter summeras och gränsvärdet är då 2,5 %. Om inga ämnen är klassificerade H410, så kan halterna av ingående ämnen klassificerade H411 summeras, och gränsvärdet är då 25 %.

Kriterium 17c: Detta är ett uppsamlingskriterium som görs för blandningar som inte uppfyller kriterierna för kroniskt 1 (H410), kroniskt 2 (H411) eller kroniskt 3 (H412). Sammanräkningen inkluderar ämnen klassificerade kroniskt 1 (H410), kroniskt 2 (H411), kroniskt 3 (H412), kroniskt 4 (H413). Summan av ingående ämnen måste vara under 25% för att uppfylla kravet.

I de fall ämnen med olika farokategorier finns representerade och för ämnen med andra M-värden gäller haltgränser enligt tabellen 4.1.3, Annex 1, enligt CLP. För sammanräkning i dessa fall se Sammanräkningsregler för BASTA, <http://www.bastaonline.se/dokument>.

12) När det finns ett "ja" angivet i kolumnen Sammanräkning gäller följande:

I de fall där inga specifika haltgränser är angivna (EG) nr **1272/2008 (CLP)** (klassificeringar och specifika haltgränser kan även hittas i Echas databas, se fotnot 4), och alla ämnen med samma faroklass tillhör samma farokategori är sammanräkningen en summering av halterna av dessa ämnen. När dessa villkor inte gäller så beskrivs hur sammanräkningen kan göras i Sammanräkningsregler för BASTA, <http://www.bastaonline.se/dokument>.

I kriterium 8-10 ska sammanräkningen göras av den totala ingående halten av bly, kvicksilver respektive kadmium. När det gäller föreningar behöver bara innehållet av bly, kvicksilver och kadmium räknas.

I kriterium 13 utgår haltgränsen från blandningens ATE-värde (Acute Toxicity Estimate). Om en blandnings toxicitet inte är mätt kan den uppskattas utifrån ingående ämnens toxicitet. Tillvägagångssättet och de olika ATE-värdena för olika exponeringsvägar redovisas i "Sammanräkningsregler för BASTA", <http://www.bastaonline.se/dokument>.

För kriterium 16 görs sammanräkningen som en enkel summering av halten av de ingående ämnena som faller under kriteriet, även om dessa inte tillhör samma faroklass eller om de tillhör samma faroklass men olika farokategorier, t.ex. Giftigt eller Skadligt vid inandningsämnen.

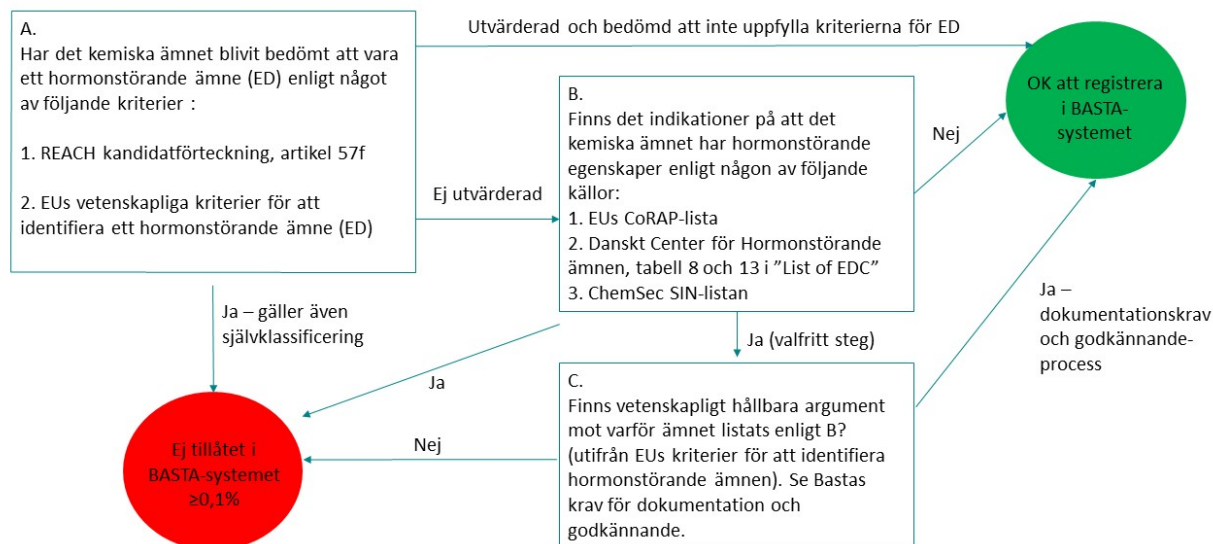
I kriterium 17 görs sammanräkningen enligt de regler som anges i dokumentet sammanräkningsregler i BASTA", <http://www.bastaonline.se/dokument>.

- 13) Informationsgränsen gäller även om den specifika klassificeringsgränsen är en annan.
- 14) Bastas kriterium för hormonstörande ämnen är baserat på de vetenskapliga kriterier som tillämpas inom EUs kemikalielagstiftning: "Commission delegated regulation (EU) 2017/2100 of 4 September 2017 setting out scientific criteria for the determination of endocrine-disrupting properties pursuant to Regulation (EU) No 528/2012" samt "Commission regulation (EU) 2018/605 of 19 April 2018 amending Annex II to Regulation (EC) No 1107/2009 by setting out scientific criteria for the determination of endocrine disrupting properties."

Kriterierna innebär att ämnen anses ha hormonstörande egenskaper om de uppfyller samtliga nedanstående kriterierna a, b och c:

- a) Det orsakar skadliga effekter i en intakt organism eller i dess avkomma, dvs. förändringar av en organisms, ett systems eller en (under)populations morfologi, fysiologi, tillväxt, utveckling, reproduktion eller livscykel, vilket leder till nedsatt funktionsförmåga, nedsatt kapacitet att kompensera för ytterligare stress eller ökad mottaglighet för annan påverkan.
- b) Det har ett endokrint verkningssätt, dvs. förändrar det endokrina systemets funktion.
- c) Den skadliga effekten är en följd av det endokrina verkningssättet.
- 15) För bedömning av vilka ämnen som omfattas av ovanstående definition, tillämpar Basta metodik beskrivet i dokumentet "Guidance document for handling criteria for endocrine disruptors in the construction industry" (IVL rapport B2369, 2020).

För tillämpning inom Basta, se dokumentet "Handledning - begränsning av hormonstörande ämnen i Basta enligt kriterium 5" som finns tillgängligt i sin helhet på websidan <https://www.bastaonline.se/sa-fungerar-det/hormonstorande-amnen/>. Handledningen ger praktiska instruktioner för vilka ämnen som anses hormonstörande i Basta-systemet, med tillämpning av nedanstående beslutsträd:

En excel-lista "Substance-list-Basta" med alla ämnen som omfattas under steg B och C finns tillgänglig på www.bastaonline.se/dokument.

- 16) Informationskrav kopplat till undantag från kriteriet 5 - Hormonstörande ämnen. Ämnen som utvärderats som tillåtna i Basta i enlighet med steg C i Bastas beslutsträd för begränsning av hormonstörande ämnen (se not 15) omfattas av informationskravet. Ämnen upptagna på CoRAP, Dansk center för hormonstörande ämnen eller Chemsecs SIN-listan är generellt ej tillåtna i Basta. Undantag är om en utvärdering genomförts som visar att den vetenskapliga grunden för ämnenas listning inte är förenlig med EUs kriterier för hormonstörande ämnen. En aktuell lista på utvärderade ämnen finns på sidan <https://www.bastaonline.se/sa-fungerar-det/hormonstorande-amnen/>.

En excel-lista med alla ämnen som omfattas av informationskravet finns tillgänglig på www.bastaonline.se/dokument, "Substance-list-Basta".

17) CoRAP, Community rolling action plan, hittas på Europeiska kemikaliebyrån (ECHAS) websida: <https://echa.europa.eu/sv/information-on-chemicals/evaluation/community-rolling-action-plan/corap-table>. Listan innehåller ämnen som utvärderats eller ska utvärderas inom ECHA. Listan kan filtreras för att hitta ämnen som är upptagna på listan för sina potentiella persistenta, bioackumulerbara och toxiska organiska ämnen (PBT), och potentiellt väldigt persistenta och väldigt bioackumulerande (vPvB). En excel-lista med alla ämnen som omfattas av informationskravet finns tillgänglig på www.bastaonline.se/dokument, "Substance-list-Basta".

Faroangivelser som förekommer i kriterierna:

H300	Dödligt vid förtäring	H362	Kan skada spädbarn som ammas
H301	Giftigt vid förtäring	H370	Orsakar organskador
H304	Kan vara dödligt vid förtäring om det kommer ner i luftvägarna	H371	Kan orsaka organskador
H310	Dödligt vid hudkontakt	H372	Orsakar organskador genom lång eller upprepad exponering
H311	Giftigt vid hudkontakt	H373	Kan orsaka organskador genom lång eller upprepad exponering
H317	Kan orsaka allergisk hudreaktion	H400	Mycket giftigt för vattenlevande organismer
H330	Dödligt vid inandning	H410	Mycket giftigt för vattenlevande organismer med långtidseffekt
H331	Giftigt vid inandning	H411	Giftigt för vattenlevande organismer med långtidseffekter
H332	Skadligt vid inandning	H412	Skadliga långtidseffekter för vattenlevande organismer
H334	Kan orsaka allergi- eller astmasymtom eller andningssvårigheter vid inandning	H413	Kan ge skadliga långtidseffekter på vattenlevande organismer
H336	Kan göra att man blir dåsig eller omtöcknad	H420	Skadar folkhälsan och miljön genom att förstöra ozonet i övre delen av atmosfären
H340	Kan ge genetiska effekter	EUH059	Farligt för ozonskiktet
H341	Misstänks kunna orsaka genetiska defekter		
H350	Kan orsaka cancer		
H351	Misstänkts kunna orsaka cancer		
H360	Kan skada fertiliteten eller det ofödda barnet		
H361	Misstänks kunna skada fertiliteten eller det ofödda barnet		

Länkarna som anges i dokumentet uppdateras utanför BASTA:s kontroll. BASTA-systemet ansvarar inte för att länkarna i alla lägen är uppdaterade utan hänvisar då till respektive hemsida. Kriterierna ses kontinuerligt över för att anpassas till ny lagstiftning, kunskap och målsättningar på kemikalieområdet.

Information om byggvaror som uppfyller egenskapskriterierna finns på systemets hemsida www.bastaonline.se
E-postadress är bastaonline@ivl.se. Du kan också kontakta IVL Svenska Miljöinstitutet, Box 21060, 100 31 Stockholm, telefon 010-788 65 00 om du vill ha ytterligare information

LIFE03/ENV/S/00094.
BASTA-systemet har utvecklats med ekonomiskt stöd från EU-kommissionens Life-fond.

Egenskapskriterierna i BASTA-systemet var en del av kretsloppsrådets gemensamma handlingsprogram 2010 för utfasning av farliga ämnen.